

FILOZOFIJA MEDICINE

Popis i oznake literature:

Obvezna: James A. Marcum, *An Introductory Philosophy of Medicine: Humanizing Modern Medicine*. Dordrecht: Springer, 2008. (oznaka: HMM)

R. Paul Thompson i Ross E. G. Upshur, *Philosophy of Medicine: An Introduction*. London: Routledge, 2018. (oznaka: PMI)

Dopunska: Miriam Solomon, Jeremy R. Simon i Harold Kincaid, ur., *The Routledge Companion to Philosophy of Medicine*. New York: Routledge, 2017. (oznaka: RCP)

Anthony O'Hear, *Uvod u filozofiju znanosti*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, 2007. (oznaka: UFZ)

Jacob Stegenga, *Care & Cure: An Introduction to Philosophy of Medicine*. Chicago: The University of Chicago Press, 2018.

Fred Gifford, ur., *Philosophy of Medicine*. Amsterdam: Elsevier, 2011.

William E. Stempsey, S.J., *Disease and Diagnosis: Value-dependent Realism*. New York: Kluwer Academic Publishers, 2002.

Thomas Schramme i Steven Edwards, ur., *Handbook of the Philosophy of Medicine*. Dordrecht: Springer, 2017.

Mario Bunge, *Medical Philosophy: Conceptual Issues in Medicine*. Singapur: World Scientific, 2013.

Michael J. Loux, *Metafizika: Suvremen uvod*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, 2010.

1.	29. siječnja 2026.	P: Uvod u filozofiju medicine. Njezino područje i domene S: Biomedicinski i humani modeli V: Metafizičke pozicije (monizam, dualizam, holizam) i pretpostavke (redukcionizam, emergentizam). Ontološke obaveze (fizikalizam, materijalizam, organicizam)
----	--------------------	---

P 1. Ishodi učenja

Student će nakon predavanja moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Definirati filozofiju medicine, njezino područje i domene	HMM		1–14
Odrediti razlike između filozofije i medicine, filozofije u medicini i filozofije medicine	HMM		1–14

S 1. Ishodi učenja

Student će nakon seminara moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Definirati dominantne modele u medicini: biomedicinski i humani	HMM		8–14
	RCP		445–454
Odrediti osnovne postulate dvaju modela i kritički ih interpretirati	HMM		8–14

V 1. Ishodi učenja

Student će nakon vježbi moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Razlikovati modele prema njihovim metafizičkim pozicijama, metafizičkim pretpostavkama i ontološkim obavezama	HMM		17–31
Definirati i objasniti monizam, dualizam, holizam, redukcionizam, emergentizam, fizikalizam, materijalizam, organicizam	HMM		17–31
	PMI		43–49
Dati primjere redukcionizma u medicini	RCP		81–89

2.	30. siječnja 2026.	P: Kauzalnost u medicini. Kochovi postulati i Hillovi kriteriji S: Realizam i antirealizam V: Čovjek kao stroj. Čovjek kao utjelovljeni subjekt
----	--------------------	--

P 2. Ishodi učenja

Student će nakon predavanja moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Objasniti različite teorije kauzalnosti	HMM		33–40
	PMI		67–81
Dati primjere određivanja kauzalne veze u medicini	PMI		67–81
	RCP		58–70
Definirati Kochove postulate i Hillove kriterije	HMM		33–40
	PMI		104–107; 135–136

S 2. Ishodi učenja

Student će nakon seminara moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Odrediti razlike između realizma i antirealizma	HMM		40–48
Nabrojati i objasniti argumente za i protiv realizma i antirealizma	RCP		90–100
Razjasniti različite verzije realizma: naivni, reprezentacijski, kritički, znanstveni	HMM		40–48

Razlikovati dva tipa antirealizma: instrumentalizam i konstruktivizam	HMM		40–48
--	-----	--	-------

V 2. Ishodi učenja

Student će nakon vježbi moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Objasniti dominantni biomedicinski model čovjeka kao stroja	HMM		49–53
Nabrojati i objasniti različite tipove humanih modela: fenomenološko shvaćanje čovjeka kao utjelovljenog subjekta, Cassellovu ideju bolesnika kao osobe, Tauberovu ideju sebstva, hermeneutiku medicine	HMM		53–61
	RCP		465–474
	PMI		146–157

3.	2. veljače 2026.	P: Medicinsko zaključivanje u dijagnostici i terapiji. Probabilistika i randomizacija S: Racionalizam i empirizam. Dedukcija i indukcija u medicini V: Randomizirana klinička istraživanja
----	------------------	---

P 3. Ishodi učenja

Student će nakon predavanja moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Objasniti koncept vjerojatnosti i opisati različita probabilistička objašnjenja	UFZ		117–141
	RCP		71–89
	PMI		50–66
Nabrojati i objasniti elemente zaključivanja u kliničkoj praksi: prevencija, dijagnoza, terapija, prognoza, rehabilitacija i palijativa	PMI		121–145
	HMM		121–135

S 3. Ishodi učenja

Student će nakon seminara moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Naveći osobine objektivnog (znanstvenog) i subjektivnog razmišljanja i zaključivanja u medicini	HMM		97–119
Razlikovati racionalizam i empirizam	HMM		97–119
Razlikovati deduktivne od induktivnih zaključaka i navesti probleme indukcije	UFZ		19–35
Protumačiti Popperov falsifikacionizam	UFZ		37–41
Naveći i objasniti različite tipove objašnjenja u medicini	HMM		137–152

V 3. Ishodi učenja

Student će nakon vježbi moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Naveći svojstva randomiziranih kliničkih studija	HMM		171-185
Analizirati i protumačiti limite randomiziranih kliničkih studija	PMI		82-112
	RCP		195-208

4.	3. veljače 2026.	P: Zdravlje, invalidnost, blagostanje, bolest, oboljenje S: Problem odnosa uma i tijela (mind-body problem) V: DSM i psihoanaliza	
----	------------------	--	--

P 4. Ishodi učenja

Student će nakon predavanja moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Definirati termine zdravlja, blagostanja, bolesti, oboljenja, invalidnosti i smrti	HMM		63-77
	RCP		16-47; 115-123
	PMI		14-23
Naveći različite ontološke i fiziološke koncepcije bolesti	HMM		64-70
	RCP		5-15

S 4. Ishodi učenja

Student će nakon seminara moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Naveći različite povijesne primjere rješavanja problema odnosa između uma i tijela: dualizam, idealizam i fizikalizam	HMM		17-31

V 4. Ishodi učenja

Student će nakon vježbi moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Odrediti modele duševnih bolesti	RCP		455-464
Problemizirati klasifikaciju duševnih bolesti	PMI		158-169

5.	4. veljače 2026.	P: Etičke teorije (deontologija, utilitarizam, etika vrlina) S: Etički principi (dobročinstvo, neškodljivost, autonomija, pravednost) V: Odnos liječnik-pacijent (autoritarni, mehanicistički, ugovorni, poslovni, partnerski, zavjetni, prijateljski)	
----	------------------	---	--

P 5. Ishodi učenja

Student će nakon predavanja moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Nabrojati i protumačiti osnovne postulate etičkih teorija: deontologije, utilitarizma i etike vrlina	HMM		207-227
Kroz primjere kritički sagledati primjenu etičkih teorija	HMM		207-227

S 5. Ishodi učenja

Student će nakon seminara moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Navesti osnovne bioetičke principe i definirati principlizam	HMM		229-257
Ocijeniti utjecaj principlizma na bioetiku	HMM		229-257

V 5. Ishodi učenja

Student će nakon vježbi moći:

	Udžbenik	Poglavlje	Stranice
Nabrojati i rastumačiti različite varijante odnosa liječnik-pacijent: autoritarnih (paternalistički, svećenički, mehanicistički) i modela orijentiranih na pacijenta (ugovorni, poslovni, partnerski, zavjetni, prijateljski)	HMM		277-299